

транспортного потенціала систем перевезення грузов / А.Н. Горяинов, Е.С. Литовченко // Восточно-Европейский журнал передовых технологий. – 2010. - № 44. – С.25-28.

10. Курников Е.В. Транспортные ориентиры социально-экономического развития России // Российское предпринимательство. – 2008. - № 11, с. 98-102.

11. Бойко О.В. Потенціал ринку транспортних послуг як об'єкт наукових досліджень / О.В. Бойко, І.В. Дідовець. Режим доступу до статті:

http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vcndtu/Ekon/2010_41/13.htm.

12. Сенько Е. В. Україна на ринку експортних транспортних послуг / Е.В.Сенько // Методи та засоби управління розвитком транспортних систем. – 2009. - № 15. – С. 107-125.

13. Якименко Н. В. Значення трансформування транспортного процесу для досягнення конкурентоспроможності підприємств // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ, 2008. - № 21. – С. 158 - 160.

Анотація. Рассмотрено пути развития транспортного потенциала железнодорожного транспорта.

Ключевые слова: железнодорожный транспорт, транспортный потенциал, международные транспортные коридоры.

Summary. The ways of development of transport potential of railway transport are considered .

Keywords: railway transport, transport potential, international transport corridors.

Рецензент к.е.н., доцент УкрДАЗТ Якименко Н.В.

Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токмакова І.В.

УДК 658.23:656.2

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ КОНЦЕРНОМ „ЗАЛІЗНИЧНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ УКРАЇНИ”

Кондратюк М.В., старший викладач (Укр ДАЗТ)

В статті досліджуються проблеми розробки та впровадження нових форм управління залізничним транспортом України. Обґрунтована доцільність впровадження в діяльність підприємств залізничного транспорту – вищого, виконавчого та контрольного органів управління.

Ключові слова: органи управління, представницькі та незалежні контрольні органи.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Створюючи ефективну форму організації управління Державним концерном „Залізничні перевезення України” (далі Концерн) необхідно зазначити, що вона повинна бути націлена на формування цілісної та гнучкої системи

координації діяльності залізниць, яка дозволить найповніше реалізувати переваги його створення.

Головною проблемою в цьому процесі є чітке визначення та виявлення кола питань, які вирішуються на рівні Концерну, а які на рівні КМУ та Мінтрансу. Відповідно до них і необхідно створити організаційну структуру управління, у вигляді ієрархічної піраміди управління, основу

© Кондратюк Н.В.

Вісник економіки транспорту і промисловості № 31, 2010

якої повинні складати органи управління Концерном [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вирішення проблем, пов'язаних з питанням формування органів управління Укрзалізниці здійснювалось в працях вітчизняних науковців, таких як: І.М.Аксьонов, Ю.С.Бараш, Т.А.Мукмінова, М.І.Пасічник та ін. [2-4].

Проаналізувавши різноманітні варіанти систем управління залізничним транспортом, які запропоновані у галузевій науковій літературі такими вченими як І.М.Аксьонов, Ю.С. Бараш, Т.А.Мукмінова, автор прийшов до висновку, що більшість з них є корисними але, носять суто теоретичний характер та не враховують сучасні умови розвитку залізниць, тому їх практичне застосування буде практично неможливе.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Виходячи з необхідності узгодження організаційної форми управління Укрзалізниці з її призначенням і фактичним обсягом управлінських функцій, ліквідації дублювання її функцій управління із залізницями, автор пропонує сформувати цілісну та гнучку систему управління координації діяльності залізниць на основі впровадження вищого, виконавчого та контрольного органів управління.

Постановка мети і задач. Метою цієї статті є обґрунтування необхідності впровадження в діяльність підприємств залізничного транспорту системи управління на основі вищого, виконавчого та контрольного органів управління.

Виклад основного матеріалу. Створення на базі залізниць Державного концерну „Залізничні перевезення України” є найбільш прийнятною та цілком відповідною до специфіки та особливостей роботи залізниць України інтеграційною формою об'єднання їх спільної діяльності, яка дозволяє забезпечити єдиний та технологічно нерозривний процес здійснення різних видів перевезень.

Автор пропонує до органів управління Концерну віднести наступні:

- вищий - Рада членів Концерну (представники КМУ та МТУ);
- виконавчий орган – Генеральний директор та правління Концерну;
- контрольний орган – ревізійна комісія Концерну.

В результаті такого розподілу структура управління Концерном стає багатоступінчатою, загальна політика визначається на вищому рівні, виконавчі функції здійснює правління через відділи, служби цільового призначення, структура яких переорієнтовується в залежності від поточного моменту. Виключна компетенція вищого органу Концерну - Ради членів полягає у наступному:

- внесення змін і доповнень в установчі документи Концерну або їх затвердження у випадку повного оновлення;
- прийняття нових учасників і виключення з Концерну;
- розгляд фінансових питань, обумовлених в установчих документах;
- створення, обрання і відклик складу виконавчих і контрольних органів;
- прийняття рішень про припинення діяльності Концерну;
- організаційні питання, зазначені в статуті [5].

Для постійного керівництва діяльністю та нагляду і контролю за роботою виконавчих органів в Концерні має бути створений спеціальний виконавчий орган – правління, яке очолює Генеральний директор.

Рішення про затвердження Генерального директору приймає КМУ на підставі подання його кандидатури Міністерством транспорту України. Генеральний директор Концерну забезпечує:

- проведення та розробку комерційної і фінансової політики;
- роботу правління на основі принципів одногосподарності;
- приймання і звільнення з роботи співробітників апарату, встановлення їм посадових окладів, застосування міри заохочування робітників Концерну і накладає стягнення на них;
- приймання рішень про пред'явлення від імені Концерну претензій та позовів до юридичних осіб і громадян [6, с. 71-72].

На думку автора, до складу правління Концерну повинні входити начальники залізниць та директори підприємств, які є учасниками Концерну, а також так звані зовнішні члени: провідні спеціалісти, вчені, представники інвестиційних компаній, громадських організацій, зацікавлених підприємств. Наявність зовнішніх членів робить правління більш незалежним і об'єктивним, що:

- сприяє налагодженню і закріпленню зв'язків з іншими підприємствами, організаціями і установами;
- допомагає краще враховувати вплив зовнішніх факторів кон'юнктури, позиції урядових установ, громадськості [7, с. 10-12].

До компетенції правління Концерну відносяться:

- розробка і керівництво реалізацією стратегії і програм діяльності Концерну, що прийняті Радою його членів;
- встановлення загального порядку використання фондів, та інших матеріальних і грошових засобів Концерну;
- прийняття рішень про створення і реорганізацію створених Концерном підприємств, організацій і установ [8, с. 17-19].

Оперативну діяльність, включаючи організаційну, валютно-фінансову, договірно-правову, маркетингову, адміністративну, забезпечує апарат Концерну, що складається з кваліфікованих фахівців, а при наявності передумов для спеціалізації управління - спеціальних відділів (центральної служб) [9, с. 212-213].

Ревізійна комісія є органом Концерну, який контролює фінансово-господарську діяльність управління. Завдання ревізійної комісії полягає у наступному:

- здійсненні планових та позапланових перевірок фінансово-господарської діяльності Концерну;

- своєчасному складанні висновків за підсумками перевірок і наданні їх правління та ініціатору проведення позапланової перевірки;

- доповіді Раді членів Концерну про результати проведених перевірок та виявлені недоліки і порушення [10, с. 117-119].

Висновок. Запропонована система управління Концерном дозволить:

- сформувати цілісну та гнучку систему координації діяльності залізниць;

- визначити коло питань, які вирішуються на рівні Концерну, а які на рівні КМУ та Мінтрансу;

- створити представницьких органів і незалежних контрольних органів;

- розділення нормотворчої, виконавчої та контрольної компетенції між різними управлінськими органами Концерну.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кондратюк М.В. Формування державного концерну „Залізничні перевезення України” /М.В.

Кондратюк// Вісник економіки транспорту і промисловості, 2010.- №30.- С.23-25.

2. Аксенов І.М. Особенности реструктуризации в современных условиях /М. Аксенов, В.В. Пасечник // Залізничний транспорт України.- 2001.- № 1.-С. 7-11.

3. Бараш Ю.С. Обґрунтування оптимальної моделі управління залізничним транспортом//Залізничний транспорт України, 2005.-№9.-С.208-213.

4. Мукмінова Т.А. Удосконалення управління залізничним транспортом України: автореф. дис. На здобуття ступеня канд.екоп. наук / Т.А. Мукмінова. -К.: УАННП ФЕНІКС, 2002. - С. 22-25.

5. Федуллова Л.І. Інтеграційні процеси корпоративних структур: можливості для інноваційного розвитку економіки України/ Л.І. Федуллова // Економіка і прогнозування.-2007.-№3 - С.9-31.

6. Забелін П.В. Основи корпоративного управління концерном/

П.В. Забелін // - М.: Приор - 2008.- 351с.

7. Гриньов А.В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління/ А.В.Гриньов //.- Х. : ВД ІНЖЕК, 2003. - 308с.

8. Корастельов В.А. Управлінське консультування/ В.А. Корастельов // Навч. Посіб. - К.: МАУП.- 2003.- 104с.

9. Маринко Г.И. Управленческий консалтинг/ Г.И. Маринко // Учебн. пособ. - М.: ИНФРА - М. - 2005. - 381с.

10. Миркин Я.М. Ценные бумаги и фондовый рынок/ Я.М. Миркин // Учебное пособие. - М.: Перспектива. 1995. - 534с.

Анотація. В статті досліджуються проблеми розробки і застосування нових організаційно-правових форм управління залізничним транспортом України. Обґрунтована цілесобразність впровадження в діяльність підприємств залізничного транспорту - високого, виконавчого і контролюючого органів управління.

Ключевые слова: органи управления, представительские и независимые контрольные органы.

Summary. In article are researched problems of the development and introducing the new forms of management rail-freight traffics Ukraine. Motivated practicability of the introduction in activity enterprise rail-freight traffic - high, executive and checking management.

Keywords: management body, representative and independent checking organs.

*Рецензент д.е.н., професор УкрДАЗТ Дейнека О.Г.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Зубенко В.О.*